

Gudrun Bjørner: Ja, jeg er glad ved at kunne sige, at efterhånden som forhandlingerne er skredet frem, er der store dele af det, jeg kunne have tænkt mig at sige, som det er blevet unødvendigt at sige. Efter det ærede medlem hr. Hartlings klare redegørelse for ændringsforslagene kan jeg stryge alle mine bemærkninger angående disse og blot anbefale, at man stemmer for flertallets ændringsforslag. Jeg er helt enig med det ærede medlem hr. Hartling i hans kommentarer. Også det ærede medlems svar på gymnasieskolelærernes og universitetets filosofiske fakultets henvendelse dækker helt, hvad jeg kunne ønske udtrykt. Udvalgets ærede ordfører har gjort rede for flertallets stilling til de forskellige henvendelser, som udvalget har modtaget. Den ærede ordførers redegørelse dækker på dette område min indstilling, så også her kan jeg stryge yderligere kommentarer.

Derimod er jeg ikke enig med det ærede medlem hr. Hvidberg, der karakteriserede udvalgsarbejdet ved at sige, at det var et famlende og usikkert grundlag, hvorpå disse forhandlinger har været ført, og det ærede medlem brugte udtrykkene „uklart“ og „uoverskueligt“. Når tilhørerne sammenligner det ærede medlem hr. Hvidbergs og det ærede medlem hr. Hartlings redegørelser i formiddags, er der sikkert ingen af dem, der er i tvivl om, hvor det famlende, usikre, uklare og uoverskuelige er placeret. Også det ærede medlem hr. Hvidbergs hånlige bemærkninger om de mange småændringer i forslagene er helt ved siden af. De er netop udtryk for, at der fra alle sider, ja, måske undtagen de konservative, har været arbejdet grundigt for at få forslagene rettet ind til det bedst mulige. Det er sådan, at det arbejde, man virkelig fordyber sig i, bliver én kærere end det arbejde, man negligerer, og heri findes måske forklaringen på det ærede medlem hr. Hvidbergs gnavne indstilling til forslagene.

Det ønske, som har været baggrunden for retsforbundets medarbejde i udvalget om skolelovsforslagene, er størst mulig frihed. Dette ønske om frihed har også været fremherskende i de andre partier, som har sluttet forlig om skolelovsforslagene. Derfor er friheden trods gentagne attentater blevet bevaret på væsentlige områder og udvidet

på andre, og man ville have fået endnu større frihed, hvis man ikke havde lagt så stor vægt på at få lærernes tilslutning, så stor vægt, at man sluttede et forlig med dem og derfor måtte undlade at give byskolerne fuld frihed til at vælge mellem delt og udelt skole. Selv om Lærerforeningens bestyrelse nu ikke helt står ved forliget, mener jeg, det vil være rigtigst, om flertallet i udvalget bibeholder den foreslåede udformning. Jeg ser meget vel, at det ærede medlem hr. Hartling kan have ret i, at vi nu ikke længere kan føle os forpligtet, men vil være berettiget til at føre forslaget tilbage til den form, vi primært ønskede, men jeg vil alligevel synes, at det vil være rigtigst, at Lærerforeningens bestyrelse — det er nemlig ikke alle lærere — afskrev kravet om et 8. skoleår, som for dem var noget primært, og frihedstilhængerne i udvalget så til gengæld afskrev deres krav om købstadskolens frie ret til valg mellem delt og udelt skole. På disse områder mener jeg at man bør overholde forliget, altså også fra vor side, selv om Lærerforeningens bestyrelse mener, at den på enkelte mindre områder ikke helt har kunnet få sine betingelser opfyldt. Jeg er i øvrigt enig med det ærede medlem hr. Helge Larsen i hans kommentarer til dette:

Jeg synes, at man har været fuldt ud loyal over for Lærerforeningens bestyrelses krav, men for mig er det nu et stort minus, at man ved forliget med Lærerforeningens bestyrelse ofrede købstadskolens fulde frihed til at vælge mellem delt og udelt skole. Det er jo retsforbundets principielle syn, at spørgsmålet om deling eller ikke-delning bør afgøres af forældrene i samråd med skolen. Man kan dog ikke helt se bort fra, at det kræver en større personlig indsats fra lærernes side at arbejde i en udelt skole end i en delt, og at undervisningen i en udelt skole kræver kendskab til en undervisningsteknik, som en del af de nuværende lærere ikke er helt fortrolig med. Derfor kan frihedstilhængerne forsvare at opgive kravet om, at forældrene frit skal kunne vælge. I fremtiden vil seminarierne jo være nødt til af hensyn til de lærere, der skal undervise på landet efter udelt skoles princip, at sørge for at give seminarieleverne kendskab til den undervisnings-